

Dosarul nr. 2rac-47/20

Prima instanță: Judecătoria Dondușeni (jud. L Țurcanu)

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud. I. Grosu, A. Garbuz, A. Ciobanu)

Î N C H E I E R E

21 octombrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Nicolae Craiu
Liliana Catan
Ion Guzun

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată „Edineț Gaz”, reprezentată de avocatul Alexandr Podlesnov,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Societatea cu Răspundere Limitată „Edineț Gaz” împotriva Societății pe Acțiuni „Red-Nord”, Societății pe Acțiuni „Moldelectromontaj” și Societății cu Răspundere Limitată „Talida Proiect” cu privire la încasarea prejudiciului material,

împotriva deciziei din 31 octombrie 2019 a Curții de Apel Bălți,

c o n s t a ț ă :

La 12 octombrie 2012, Societatea cu Răspundere Limitată „Edineț Gaz” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Societății pe Acțiuni „Red-Nord”, Societății pe Acțiuni „Moldelectromontaj” și Societății cu Răspundere Limitată „Talida Proiect” cu privire la încasarea prejudiciului material.

În motivarea acțiunii s-a indicat că la data de 3 mai 2012, în satul Șirăuți r-nul Briceni s-a depistat că gazoductul de presiune medie este deteriorat ca urmare a instalării în preajma lui în luna iulie anul 2011 a unui transformator electric, iar în luna decembrie a avut loc montarea centurii de legare la pământ a PT - 343, țeava gazoductului fiind străpunsă de un electrod al acestei centuri, în urma cărui fapt a fost deteriorat gazoductul, astfel au avut loc scurgeri de gaze naturale din luna decembrie anul 2011 până la 3 mai 2012, fiind aduse daune materiale Societății cu Răspundere Limitată „Edineț Gaz” în valoare de 1 240 995,69 de lei.

Reclamanta a relatat că la depistarea scurgerii de gaz au participat reprezentanții administrației publice locale care pot confirma cele invocate. Lucrările de instalare a transformatorului electric și reconstrucție au fost efectuate de către Societatea pe Acțiuni „Moldelectromontaj” în baza contractului nr. 3/1138 din 11 februarie 2011.

Având în vedere prevederile art. 14 și 1398 alin. (1) Cod civil, a considerat că sunt întrunite toate condițiile și temeiurile de angajare a răspunderii civile delictuale a

Societății pe Acțiuni „Red Nord-Vest” și anume, existența faptei ilicite, a prejudiciului, a legăturii cauzale și a vinovăției.

A explicat că întru respectarea procedurii extrajudiciare, în adresa administrației Societății pe Acțiuni „Red Nord-Vest” a fost expediată cererea prealabilă cu nr. 1036 din 19 septembrie 2012, prin care s-a solicitat repararea prejudiciului cauzat în mărime de 1 240 995,69 de lei și a calculului prejudiciului, însă pârâtul nu a dat răspuns la cererea respectivă, ceea ce de la sine rezultă că este un debitor de rea-credință.

În drept, și-a întemeiat acțiunea în baza dispozițiilor art. 14 alin. (1), (2), 1398, 1416 Cod civil, art. 6 alin. (1), (3) lit. a) din Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, art. 7, 8, 35, 166-168, 174, 175 Cod de procedură civilă.

Reclamanta a solicitat încasarea în mod solidar de la Societatea pe Acțiuni „Red Nord-Vest” și Societatea pe Acțiuni „Moldelectromontaj” în beneficiul Societății cu Răspundere Limitată „Edineț Gaz” a sumei de 1 240 995,69 de lei cu titlu de prejudiciu material și a cheltuielilor de judecată sub formă de taxă de stat în mărime de 37 230 de lei.

La data de 15 august 2013, Societatea cu Răspundere Limitată „Edineț Gaz” a depus cerere de chemare în judecată concretizată împotriva Societății pe Acțiuni „Red-Nord”, Societății pe Acțiuni „Moldelectromontaj” și Societății cu Răspundere Limitată „Talida Proiect”, solicitând încasarea în mod solidar a sumei de 1 240 995,69 de lei cu titlu de prejudiciu material și a cheltuielilor de judecată sub formă de taxă de stat în mărime de 37 230 de lei.

Prin hotărârea din 1 august 2014 a Judecătorei Dondușeni a fost respinsă acțiunea depusă de către Societatea cu Răspundere Limitată „Edineț Gaz” ca fiind neîntemeiată. A fost respinsă cererea reprezentantului Societății cu Răspundere Limitată „Talida-Proiect”, avocatul Vasile Martin cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată pentru participare în ședință în sumă de 14 478 de lei ca fiind nereală și nerezonabilă.

Prin decizia din 28 aprilie 2015 a Curții de Apel Bălți a fost respins apelul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Edineț Gaz”. A fost admis apelul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Talida-Proiect”, s-a casat parțial hotărârea primei instanțe în partea ce ține de respingerea încasării cheltuielilor de judecată în beneficiul Societății cu Răspundere Limitată „Talida-Proiect” și s-a emis în această parte o nouă hotărâre, prin care s-a încasat de la Societatea cu Răspundere Limitată „Edineț Gaz” în beneficiul Societății cu Răspundere Limitată cheltuielile de asistență juridică în sumă de 3 000 de lei. În rest, a fost menținută hotărârea primei instanțe.

Prin decizia din 18 noiembrie 2015 a Curții Supreme de Justiție a fost respins recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Talida-Proiect”. A fost admis recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Edineț Gaz”, s-a casat decizia din 28 aprilie 2015 a Curții de Apel Bălți și s-a remis cauza la rejudecare la Curtea de Apel Bălți în alt complet de judecată.

Prin încheierea din 23 august 2018 a Curții de Apel Bălți a fost admisă cererea Societății pe Acțiuni „Red Nord” și s-a înlocuit partea în proces Societatea pe Acțiuni „Red Nord-Vest” cu succesorul ei în drepturi Societatea pe Acțiuni „Red Nord”.

Pe parcursul examinării cauzei, Societatea cu Răspundere Limitată „Edineț Gaz” a depus cerere de concretizare a pretențiilor, solicitând încasarea în mod solidar de la

Societatea pe Acțiuni „Red Nord”, Societatea pe Acțiuni „Moldelectromontaj” și Societatea cu Răspundere Limitată „Talida-Proiect” în beneficiul Societății cu Răspundere Limitată „Edineț Gaz” a sumei de 850 743 de lei cu titlu de prejudiciu material, a cheltuielilor de judecată sub formă de taxă de stat în mărime de 90 152,40 de lei achitată la depunerea acțiunii, cererii de apel și recursului și a cheltuielilor pentru executarea expertizei în mărime de 11 500 de lei.

Prin decizia din 5 noiembrie 2018 a Curții de Apel Bălți a fost respins apelul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Talida-Proiect”, a fost admis apelul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Edineț Gaz”, s-a casat hotărârea din 1 august 2014 a Judecătorei Dondușeni și s-a emis o nouă hotărâre de admitere a acțiunii. S-a încasat în mod solidar de la Societatea pe Acțiuni „Red Nord”, Societatea pe Acțiuni „Moldelectromontaj” și Societatea cu Răspundere Limitată „Talida-Proiect” în beneficiul Societății cu Răspundere Limitată „Edineț Gaz” suma de 850 743 de lei cu titlu de prejudiciu material, cheltuielile de judecată sub formă de taxă de stat în mărime de 90 152,40 de lei și cheltuielile pentru executarea expertizei în mărime de 11 500 de lei.

Prin decizia din 26 iunie 2019 a Curții Supreme de Justiție au fost admise recursurile declarate de Societatea cu Răspundere Limitată „Talida-Proiect”, de Societatea pe Acțiuni „Rețelele Electrice de Distribuție Nord” și de Societatea pe Acțiuni „Moldelectromontaj”, s-a casat decizia din 5 noiembrie 2018 a Curții de Apel Bălți și s-a remis cauza spre rejudecare la Curtea de Apel Bălți, de un alt complet de judecători.

Prin decizia din 31 octombrie 2019 a Curții de Apel Bălți a fost respins apelul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Edineț Gaz”. A fost admis apelul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Talida Proiect”, s-a casat parțial hotărârea din 1 august 2014 a Judecătorei Dondușeni, în partea respingerii cerințelor Societății cu Răspundere Limitată „Talida Proiect” privind încasarea cheltuielilor de judecată și în partea dată s-a pronunțat o nouă hotărâre după cum urmează: s-a încasat de la Societatea cu Răspundere Limitată „Edineț Gaz” în beneficiul Societății cu Răspundere Limitată „Talida Proiect” cheltuielile de judecată în sumă de 14 478 lei. În rest, hotărârea din 1 august 2014 a Judecătorei Dondușeni a fost menținută fără modificări. S-a încasat de la Societatea cu Răspundere Limitată „Edineț-Gaz” în beneficiul Societății cu Răspundere Limitată „Talida Proiect” cheltuielile de asistență juridică suportate în apel în sumă de 5 000 de lei.

Pentru a decide astfel, instanța ierarhic inferioară a stabilit că prejudiciul invocat de reclamant în sumă de 850 743 lei nu și-a găsit confirmare probatorie, avînd un caracter incert, ori cuantumul acestui prejudiciu a fost indicat de reclamant în urma efectuării expertiza tehnicojudiciară, care a fost efectuată la începutul anului 2018, avînd în vedere faptul că gazoductul de presiune medie a fost deteriorat în luna iulie anul 2011, acest fapt fiind constatat de către Societatea cu Răspundere Limitată „Edineț-Gaz” în data de 3 mai 2012. Experții s-au călăuzit doar de cîteva imagini foto, efectuate cu ocazia depistării deteriorării gazoductului în anul 2011.

Instanța de judecată a conchis că raportul de expertiză prezentat ca probă a stabilirii cuantumului prejudiciului material, este efectuat contrar prevederilor art.158 al.3) Cod de procedură civilă, or, raportul de expertiză nu face referire la niciun fel de

investigații întreprinse de experți, or aceștia au efectuat expertiza în mun. Chișinău fără a se deplasa la fața locului deteriorării gazoductului, nu au efectuat măsurările necesare a fisurilor gazoductului, în temeiul cărora trebuia efectuat calculul volumului scurgerilor de gaze, nu au luat mostre ale solului din locul deteriorării în vederea stabilirii permeabilității lui. Raportul de expertiză conține în sine caracter teoretic, vag și neîntemeiat pe măsurări concrete în teren, iar Raportul nu poate fi apreciat ca probă la dosar.

Instanța inferioară a considerat că volumul de gaze, care se invocă că a fost scurs prin deteriorarea gazoductului, urma a fi stabilit cu certitudine prin contrapunerea datelor de la contorul consumatorului final cu datele de la contorul instalat în punctul de distribuție. Astfel, diferența dintre volumul de gaz livrat prin contorul punctului de distribuție și volumul de gaz consumat conform datelor contorului consumatorului final ar constitui volumul de gaz scurs din rețea. Însă aceste probe nu au fost prezentate instanței judecătorești, iar reclamantul a indicat că este în imposibilitate de a prezenta aceste probe pe motivul, că contorul instalat în punctul de distribuție nu a facturat datele gazelor care au intrat.

Instanța de apel a constatat că este prezentă lipsa unei condiții esențiale pentru antrenarea răspunderii delictuale și anume prejudiciul, or, lipsa unei condiții, potrivit regulii generale, exclude răspunderea delictuală.

La data de 16 ianuarie 2020, Societatea cu Răspundere Limitată „Edineț Gaz”, reprezentată de avocatul Alexandr Podlesnov a declarat recurs împotriva deciziei din 31 octombrie 2019 a Curții de Apel Bălți, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea cererii de recurs a invocat că, consideră decizia contestată ca fiind neîntemeiată, ilegală și pasibilă de a fi casată.

A menționat că de către instanța de apel nu au fost examinate probele prezentate de către reclamant/recurent, iar completul de judecată pe parcursul examinării cauzei evident a avut un interes direct în soluționarea litigiului în favoarea intimaților.

A explicat că instanța de apel pronunțând decizia contestată, a încălcat principiile fundamentale ale CEDO privind dreptul petiționarului de a fi auzit, dreptul la egalitatea armelor, precum și la un proces echitabil. Astfel, instanța de apel la pronunțarea deciziei contestate nu a făcut referința la nici o norma materială sau/și specială (vezi pag.8-9 a deciziei), ignorând în totalmente constatările date de către Curtea Supremă de Justiție în deciziile precedente, precum și concluziile făcute de către Procuratura Briceni în baza materialului acumulat. Mai mult ca atât, instanța de apel a neglijat și prevederile art.373 alin.(5) din Codul de procedură civilă care obligă instanța de apel să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel, precum și nu a verificat circumstanțele importante pentru adoptarea unei soluții legale pe marginea acțiunii înaintate.

A opinat că, depășirile expuse de către instanța de apel a aspectului procesual descris este în contradicție cu echitatea procedurilor așa cum a stabilit CtEDO în jurisprudența sa constantă în materia art. 6 al CEDO. Deci, nemotivarea deciziei sub prisma normelor materiale/speciale, ignorarea faptelor importante pentru speță, precum și oglindirea în decizia contestată a unor circumstanțe neverificate reprezintă o

încălcarea esențială a normelor de drept procedural, fiind în prezența unui temei de recurs prevăzut în art. 432 alin. (2) lit.a) și c) Cod de procedură civilă.

A susținut că afirmațiile instanței de apel precum că reprezentantul reclamantului „Edineț Gaz” Societatea cu Răspundere Limitată greșit a invocat locul amplasării gazoductului nu rezistă criticii și nu pot fi invocate ca cauză a producerii accidentului. Or, fiind audiat d.Tutelea a declarat că a ieșit la fața locului pînă la începerea lucrărilor și reieșind din materialele prezentate acestuia de către Societatea cu Răspundere Limitată „Talida-Proiect” și Societatea pe Acțiuni „Red Nord Vest” a indicat locul amplasării gazoductului. Mai mult ca atît, lucrările au fost efectuate în baza proiectului elaborat de Societatea cu Răspundere Limitată „Talida-Proiect” - unica entitatea responsabilă pentru corectitudinea datelor incluse în documentul întocmit. Respectiv, nu este clar cum instanța de apel fără a administra probe noi a dedus la faptul că d.Tutelea a asistat la începerea lucrărilor, deși potrivit deciziei din 18 noiembrie 2015 a Curții Supreme de Justiție se demonstrează contrariul.

A adăugat că instanța de apel nu s-a expus asupra încălcării de bază – executarea lucrărilor în lipsa autorizației de construcție.

A mai relatat că instanța de apel la adoptarea deciziei contestate a neglijat și faptul, că toate circumstanțele cauzei descrise de către recurent sunt confirmate de către procuratura r.Briceni, care în rezultatul controlului efectuat în baza plîngerii înaintate de reclamant, la 19 septembrie 2012 fiind emisă ordonanța privind refuzul în pornirea urmăririi penale.

În drept, și-a întemeiat cererea de recurs în baza dispozițiilor art. 429, 430, 432 alin.(2) lit.a) și c), 434 alin. (1), art.435, art.437, art.445 alin.(1) lit.b) Cod de procedură civilă, art.244, 245, 248 alin.(1) lit.d) Cod administrativ.

Prin referința depusă la data de 20 februarie 2020 Societatea pe Acțiuni „Rețelele Electrice de Distribuție Nord” a solicitat respingerea recursului cu menținerea deciziei instanței de apel.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Completul reține că copia deciziei integrale a instanței de apel a recepționată de către recurent la data de 6 decembrie 2019 (f.d.190, 194), prin urmare, recursul din 16 ianuarie 2020, este declarat în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată „Edineț Gaz”, reprezentată de avocatul Alexandr Podlesnov, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care

acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată „Edineț Gaz”, reprezentată de avocatul Alexandr Podlesnov nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurenteii cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Distinct de aceste constatări, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr. 26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul declarat de

către Societatea cu Răspundere Limitată „Edineț Gaz”, reprezentată de avocatul Alexandr Podlesnov urmează a fi considerat ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată „Edineț Gaz”, reprezentată de avocatul Alexandr Podlesnov.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Nicolae Craiu

Judecătorii

Liliana Catan

Ion Guzun